

El castellà, llengua oficial en una Catalunya independent?

ANDREU SALOM I MIR

Una de les qüestions que van provocant més controvèrsies en relació amb la futura independència del Principat de Catalunya és quin hauria d'ésser l'estatus del castellà en aquesta nova situació política. Molts polítics, escriptors i sociolingüistes han palesat llur opinió al respecte, i no sembla que hi hagi gaire consens. Cal remarcar, això no obstant, que mentre la gran majoria de polítics es decanten clarament per l'oficialitat de la llengua castellana en una Catalunya independent (Oriol Junqueras, d'Esquerra, n'és un cas paradigmàtic), entre els sociolingüistes i estudiosos de la llengua l'opinió molt majoritària és que les úniques llengües que han de ser oficials en el nou context són la catalana i l'aranesa (variant del gascó, dialecte occità), les dues pròpies del país.

Personalment, sóc del criteri que si el castellà esdevingués llengua oficial en una República Catalana, l'Estat espanyol no es torbaria gaire a emprar aquest fet com una arma llançívola contra aquella. Seria com tenir-hi un cavall de Troia permanent, i encara una mena d'espasa de Dàmocles que ens podria angoixar perillosament. Des del punt de vista sociolingüístic, representaria un entrebanc considerable en la normalització plena del català en tots els àmbits d'ús, atès que l'espanyol és una llengua molt forta a escala internacional, amb molts milions de parlants, i que en el nostre territori sempre ha tingut la consideració de llengua imposada, producte d'una anomalia política derivada del dret de conquesta. Que el castellà pugui gaudir d'un estatus de llengua preferent (com, per exemple, en l'educació), juntament amb l'anglès, fóra raonable; però elevar-lo a la categoria d'oficial suposaria un risc carregat d'incertesa i un perill evident per a la bona salut del català, com ja hem apuntat.

Un dels sociolingüistes que ho tenen més clar és, curiosament, l'espanyol Juan Carlos Moreno Cabrera, catedràtic de Lingüística General a la Universitat Autònoma de Madrid, autor de diversos llibres en què analitza la ideologia destructiva del nacionalisme lingüístic dels governs d'Espanya. El professor Moreno Cabrera defensa que el castellà *no* hauria de ser oficial a Catalunya, precisament per evitar conflictes estalviables i perquè, a més a més, tal cosa significaria una amenaça per a la vitalitat i el desenvolupament del català i de l'aranès. «Seria un error —declara Moreno— col·locar en igualtat de condicions dues llengües amb mercats internacionals tan disperss i capacitat de competència tan desigual com el català i el castellà.» La clarividència del professor i lingüista madrileny ens dibuixa a l'horitzó, vet-ho aquí, un model de gestió eficaç i plausible en què els polítics no considerin la necessitat d'estimular la competència entre comunitats lingüístiques per ocupar els mateixos espais. ◆

**PASTISSERIA
BOMBONERIA
CONFITERIA
GELATERIA**

**Major de Sarrià, 57
08017 Barcelona
Tels. 93 203 07 14 - 93 203 00 04**

**Pl. de Sarrià, 12-13
08017 Barcelona
Tel. 93 203 04 73 - Fax 93 280 65 56**